

HOVEDBESTYRELSENS MUNDTLIGE BERETNING

Det talte ord gælder

Måske kender du en, der er blevet mobbet på arbejdet?

Eller som blev stillet så mange og urealistiske krav, at knuden i maven voksede og voksede - indtil den dag, hvor han brød grædende sammen foran kollegerne.

Måske var det dig?

Sidste år anmeldte 4.000 danskere en psykisk arbejdsskade.

Hvor mange af dem tror du, fik anerkendt deres psykiske arbejdsskade?

2.000?

1.000?

Tallet er 279 personer.

Det svarer til, at 6 procent af de anmeldte sager blev anerkendt.

94 procent af dem gjorde ikke.

Hvad tænker du så, når jeg fortæller, at tre ud af fire, der anmelder en psykisk arbejdsskade, bliver fyret fra deres arbejdsplads.

At de må forlade deres arbejdsplads med en fyreseddel i hånden og med en psykisk arbejdsskade, der med al sandsynlighed ikke engang bliver anerkendt.

Er det rimeligt?

Er det bare sådan, det er?

Kan vi være det bekendt som samfund?

Nej, vel kan vi ej.

--

I 99 år har TL kæmpet for bedre løn- og arbejdsvilkår.

For at teknikere, designere og konstruktører kan opleve samme fremgang som andre i samfundet.

Og for at der bliver taget hånd om dem, hvis de møder modgang.

Men kampen er ikke slut.

Nej, den er kun lige begyndt.

For to år siden var mange af jer med til at vedtage en række politiske og organisatoriske målsætninger på kongressen, og på bordene foran jer ligger en kort gennemgang af, hvad vi har nået indtil nu.

Det er målsætninger, der alle tager udgangspunkt i to overordnede mål.

- Hvordan skaber vi fremtidens arbejdsmarked, så det fortsat er trygt og fleksibelt?
- Og hvordan skaber vi fremtidens fagforening inden for teknik, design og byggeri?

Det er de to mål, jeg vil tale om.

Tidligere i dag var I rundt og besøge en række workshops, der tog udgangspunkt i nogle af de emner, der præger eller kommer til at præge TL i fremtiden.

Jeg håber, I synes, det var sjovt, spændende og lærerigt.

--

Et af emnerne begyndte jeg denne tale med, og det var ikke tilfældigt.

For stress og dårligt psykisk arbejdsmiljø ser jeg som den største fare ved vores arbejde i dag.

Det er blevet sværere at adskille arbejdsliv og fritid.

Rigtig mange har i dag et job, hvor de i teorien kunne arbejde 24 timer i døgnet.

Den teknologiske udvikling er gået så hurtigt, at det næsten ikke er til at fatte.

Det er ikke nemt at holde fingrene fra firmamobilen, når du kan se, at der er tikket en ny e-mail ind.

Det er let at tage arbejdsopgaverne med hjem og bruge aftenerne på dem.

Det kan være svært at lade være.

Derfor har vi brug for, at arbejdsgiverne sammen med medarbejdere og fagbevægelse i langt større grad forholder sig til, hvad den teknologiske udvikling betyder for vores arbejdsmiljø.

For der er ingen tvivl om, at den kommer til at præge os endnu mere i fremtiden.

Vi skal ikke arbejde hurtigere og mere effektivt for enhver pris.

Vi skal have arbejdspladser, der skaber arbejdsglæde.

Arbejdspladser, hvor der bliver taget hånd om medarbejderne.

Og hvor vi løfter i fællesskab.

Det kræver gode kolleger og gode ledere.

For det er sjældent, du selv mærker det, hvis du er vej ned i et sort hul.

Jeg tror, vi har brug for at sætte ind på mange fronter, hvis vi skal have et sundere arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser.

Vi skal først og fremmest sørge for, at arbejdspladserne leverer nogle arbejdsvilkår, der er forenelige med det liv, vi ønsker at leve.

Det er ikke altid, at arbejdsgiverne og vi i fagbevægelsen ser ens på det. Men vi kæmper hele tiden for at finde løsninger.

For børnefamilier handler det måske om muligheden for at holde fri, når børnene er syge.

For de lidt ældre handler det måske om tid til at kunne tage sig af deres forældre.

Eller retten til at kunne veksle løn til ekstra fridage, for dem, der nærmer sig pensionen.

Vi vil også rigtig gerne have mere fokus på de arbejdspladser, hvor arbejdsmiljøet halter.

Hvor der er noget alvorligere og mere systematisk galt med arbejdsmiljøet.

Vi har kæmpet for – og har gennem overenskomsterne fået et rejsehold, der kan understøtte kommunale arbejdspladser med ondt i det psykiske arbejdsmiljø.

Det anser vi egentlig for en offentlig opgave, men vi vil på den anden side heller ikke se til, at der ikke sker noget.

For det er desværre også realiteterne.

Fra politisk hold sker der ikke meget, og det, der sker, er desværre ikke altid til det bedre.

De seneste 10 år er Arbejdstilsynet blevet beskåret med 180 millioner kroner.

Det er alt, alt for voldsomt.

Heldigvis vil et flertal uden om regeringen nu tilføje Arbejdstilsynet flere penge.

I september kom regeringens ekspertgruppe med en række anbefalinger til arbejdsmiljøet.

Det er 18 konkrete tiltag, der vil gavne vores arbejdsmiljø.

Desværre havde eksperterne fået at vide, at deres forslag ikke måtte koste det offentlige penge.

“Vi vil gerne skabe et bedre arbejdsmiljø, men det må ikke koste penge,” lyder det fra politikerne.

Det hænger ikke sammen.

Så derfor: Vi må sammen fortsætte det politiske pres, så det psykiske arbejdsmiljø tages alvorligt.

I den forbindelse vil jeg gerne sige tak til alle jer tillidsvalgte.

Jeg ved, det til tider kan være rigtig hårdt at være tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant.

Eller som en af vores tillidsrepræsentanter forklarede det i fagbladet Teknikeren for nogle år siden efter en massefyrringsrunde.

“Det har været afsindigt hårdt. Det er belastende, når du møder en kollega på gangen, og han spørger, hvad vi skal lave til julefrokosten i år, og du ved, at han kommer sgu ikke til julefrokost i år.”

Det kan være barskt at være tillidsvalgt.

Jeg var selv tillidsrepræsentant, inden jeg blev afdelingsformand på Fyn.

På mange måder er det et fantastisk hverv, men der er også dage, du helst vil være foruden.

Jeg vil derfor gerne sige tak til alle jer, der hver dag gør et enormt arbejde for at sikre et godt og sundt arbejdsmiljø.

Tak for en kæmpestor indsats. I fortjener en hånd.

--

Den 24. september skød TL og resten af LO-forbundene en kampagne i gang for at få hævet dagpengene.

Det gjorde vi, fordi dagpengene år efter år er blevet mindre og mindre værd, når man sammenligner med lønningerne.

I 1995 fik en ledig tekniker i snit 60 procent af sin løn i dagpenge, hvis hun blev ledig.

I 2015 var tallet 50 procent, og i 2025 vil tallet være helt nede på 45 procent.

Det skriger til himlen, og det truer sammenhængskraften i den danske model.

I mere end 100 år har vi danskere sammen bygget et velfærdssystem op, hvor vi tager hånd om de ledige, mens de er på jagt efter et nyt job.

Vi har accepteret korte opsigelsesvarsler, så virksomheder nemt kan omstille sig.

Vi har været enige om at minimere bureaukratiet, så opsigelser ikke trækkes i langdrag.

Og vi har støttet - og støtter fortsat - et fleksibelt arbejdsmarked, for det øger mobiliteten, og det kommer alle til gode.

Men vi har gjort det ud fra den forudsætning, at der også er et sikkerhedsnet til dem, der bliver ledige.

En stor tilslutning til dagpengesystemet er en forudsætning for et fleksibelt og velfungerende arbejdsmarked, som både lønmodtagere, arbejdsgivere og staten høster gevinsten af.

Hvis ikke vi stopper udhulingen af dagpengene, risikerer vi at sætte det hele over styr.

Derfor vil vi kæmpe for et trygt og fair dagpengesystem, og vi vil lægge maksimalt pres på politikerne, så de er fuldstændig klar over, at udhulingen må stoppe.

--

Noget andet, politikerne også gerne må stoppe, er de voldsomme besparelser på vores uddannelser.

Da den borgerlige regering kom til i 2015 indførte de omprioriteringsbidraget på landets uddannelser. To procent om året skulle de spare. Hvert år.

Det lyder måske ikke af meget.

Men når der bliver skåret to procent på uddannelserne i 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021, så løber det op.

4,2 milliarder kroner for at være helt nøjagtig.

Det er mange undervisningstimer, der bliver sløjftet.

Mange undervisere, der bliver fyret.

Meget slidt udstyr og undervisningsmaterialer, der ikke er råd til at blive udskiftet.

Vi må desværre erkende, at på det område, er det svært at trænge igennem hos regeringen.

Vi har sammen med den øvrige fagbevægelse, uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere og opposition protesteret mod besparelserne.

Vi vil selvfølgelig fortsætte med at kæmpe for at få stoppet besparelserne.

--

Der er heldigvis også positive historier fra uddannelsesverdenen.

I sidste måned var beskæftigelsesministeren på besøg hos Erhvervsakademi Dania i Hedensted for at fejre, at de nu tilbyder uddannelsen til automationsteknolog.

Det er altid glædeligt, når vi ser vores uddannelser sprede sig.

Vi har et godt og tæt samarbejde med erhvervsakademierne om nye uddannelser og flere deltidsuddannelser, så du kan uddanne dig samtidig med, at du har et arbejde.

Og så har vi prioriteret efteruddannelse højt ved overenskomstforhandlingerne, så du og dine kolleger får endnu bedre muligheder for at komme af sted.

Vi har kompetencefonde på langt de fleste af vores overenskomster, så du selv kan komponere din egen efteruddannelse.

Og senest har vi ved trepartsforhandlingerne fået en omstillingsfond, hvor du kan få op til 40.000 kroner til efteruddannelse, hvis du er ufaglært eller faglært.

Det er solide fremskridt, der forhåbentlig vil få endnu flere til at efteruddanne sig.

--

Vi har længe kæmpet for værkstedslære på erhvervsakademierne. Et såkaldt praktikum.

For vi har erfaret, at mange studerende, der kommer direkte fra gymnasiet med en studenterhue på hovedet, mangler fornemmelsen af værktøj mellem hænderne.

Eller som Victor Olsen, der læser til automationsteknolog, udtrykte det i Berlingske.

»Før jeg begyndte, vidste jeg kun, hvordan man drejer på en ventil, ikke hvordan den fungerer. Jeg har det fint med programmering og de teoretiske dele af studiet. Men jeg har skullet omstille min hjerne til, hvordan jeg tænker omkring teknik, el og den slags.«

Derfor er vi utroligt glade for, at erhvervsakademierne for nylig fik lov at indføre et fire ugers praktikum som en forsøgsordning.

For virkeligheden er også, at dem med en studenterbaggrund har sværere ved at få et job, når de har taget en uddannelse på et erhvervsakademi.

Nu kan begynde uddannelsen med et praktisk introforløb, så de teknisk set kommer nærmere de medstuderende, der kommer fra en erhvervsskole.

Så forhåbentlig får vi endnu et mindre frafald og nogle studerende, der både er gladere og som har alle de kvalifikationer, virksomhederne efterspørger.

--

Der er ingen tvivl om, at uddannelse og efteruddannelse er uhyre vigtigt.

Og at det kun bliver vigtigere i fremtiden.

Rigtig mange taler i disse år om robotter, big data og Industri 4.0.

Nogen frygter udviklingen.

Andre omfavner den.

Vi har forsøgt at grave et spadestik dybere i samarbejde med Tænk tanken Mandag Morgen.

Derfor spurgte vi jer tidligere i år, hvordan I ser på fremtiden.

Hvad betyder den teknologiske udvikling for jeres job og fag?

Hvordan bruger I allerede i dag de digitale teknologier?

Og hvordan kommer I til at bruge dem i fremtiden?

Mere end 4.000 medlemmer svarede, og det er vi rigtig glade for.

Svarene har vi bl.a. brugt til et debatoplæg som vi debatterede med politikere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner på årets Folkemøde.

Og vi har brugt det, når vi har mødtes med politikere på Christiansborg.

De er af gode grunde også interesserede i at vide mere om, hvordan fremtidens arbejdsmarked kommer til set ud.

En af de ting, vi ved kommer til at spille en afgørende rolle fremover, er evnen til at tilegne sig ny viden.

Derfor håber jeg også, at I selv tager al den efteruddannelse, I kan komme i nærheden af.

At I presser jeres kolleger til det aller-allerdyreste, så de også kommer af sted.

Og at I tager fat i os, hvis der er noget, vi kan hjælpe med.

Hvis vi sørger for at følge med i vores fags udvikling og nye teknologier, så står vi godt rustet.

For jeg er hverken maskinstormer eller bange for robotter.

Tværtimod ser jeg store muligheder på fremtidens arbejdsmarked.

Lad os gribe dem sammen.

--

For 99 år siden blev en gruppe teknikere enige om at danne en forening.

De mødtes den 26. juni 1919 i Grundtvigs Hus i København, og kunne kort tid efter mønstre 500 medlemmer.

I dag er vi mere end 30.000 medlemmer i Teknisk Landsforbund og Teknikernes A-kasse.

Men vores formål er præcis det samme som dengang; at kæmpe for bedre løn- og arbejdsvilkår.

Sidste år meldte mere end 2.000 personer sig ind i TL, og derfor ser jeg positivt på fremtiden for TL. Også selvom vi har mistet betalende medlemmer.

Jeg tror, at vi skal fortsætte, hvad vi har brugt mange kræfter på de seneste år.

At sætte fokus på fag og værdien af at stå sammen.

Det sidste fik vi for alvor testet i forårets offentlige overenskomstforhandlinger.

Belært af tidligere valgte forbundene i LO, FTF og AC at gå sammen om en række krav til forhandlingerne.

Og jeg må sige, det gik over al forventning.

Det var fantastisk at se offentligt ansatte stå skulder ved skulder foran Forligsinstitutionen.

Og at vi kunne samle mere end 10.000 tillidsrepræsentanter til stormøde i Fredericia.

Hvem skulle dog have troet det?

Vores fælles krav var reallønsstigninger og en afskaffelse af privatlønsværet.

Det fik vi.

Vi ville have reelle forhandlinger om lærernes arbejdstid.

Det var der, men desværre førte det ikke til en aftale.

Den får vi forhåbentlig næste gang.

Og så ville vi have bekræftet, at arbejdsgiverne ikke ønskede at fjerne den betalte frokostpause.

Det fik vi også en sikring af på forskellig vis.

På trods af de uenigheder, vi havde til sidst i forløbet, er jeg imponeret over, hvor markant vi kunne sætte dagsordenen.

Både i offentligheden og ved forhandlingsbordet.

Det tror jeg også gav genlyd blandt medlemmerne.

For rekordmange medlemmer stemte i år, og dermed følger det trenden fra de private overenskomstforhandlinger i 2017.

Det er utroligt glædeligt, at så mange engagerer sig, og det er med til at synliggøre forskellen mellem fagforeninger og *fagforretninger*.

Den forskel bliver forhåbentlig endnu større fremover, når LO og FTF fra nytår slår sig sammen.

Jeg deler ikke den frygt, at TL vil drukne i mængden.

Tværtimod tror jeg, det vil styrke os at få flere at stå sammen med.

Og vi vil rent faktisk være et af de større forbund i den nye hovedorganisation, der har fået navnet Fagbevægelsens Hovedorganisation.

1,4 mio. lønmodtagere vil være samlet, og det er alligevel en sjat.

Så min vurdering er, at vi vil se en hovedorganisation med langt mere gennemslagskraft og politisk indflydelse end før.

Og at forskellene mellem at stå sammen eller stå uden for vil være endnu tydelige end de er i dag.

--

En anden af vores styrker i TL og fagbevægelsen er fagligheden.

Vi skal fortsætte med at dyrke vores fag.

I vores faglige netværk.

I vores fagblad.

I vores mere end 400 årlige kurser og arrangementer.

I vores overenskomster.

Ja, i alt, hvad vi foretager os.

Sidste år afholdt vi for første gang et brag af en Fagfestival, hvor så godt som alle faggrupper var repræsenteret.

500 medlemmer var med til to fantastiske dage i Messe C i Fredericia.

Rigtig mange deltog som frivillige – tak til jer.

Jeg oplevede en nysgerrighed og faglighed uden sidestykke.

Og jeg oplevede, at der opstår noget magisk, når så mange mennesker med forskellige fagligheder samles.

Til næste år gør vi det igen.

Samme sted, men forhåbentligt endnu større.

To dage fyldt med faglige input og socialt samvær.

Og to dage, hvor vi selvfølgelig også skal fejre, at TL fylder 100 år.

Jeg glæder mig helt utroligt meget.

Og jeg håber, vi ses.

Tak for ordet!